

Случава се такъво положение на работи ти, при което човѣческо то чувство се отказва да бъде заключено въ постановления, по необходимостъ ограничени и условни, на международно то право. Ако нѣкой англичанинъ се съмнѣва, че такъви случаи бивать, ако и рѣдко, то нека той си спомни общото то възбуждение, което бѣ овладѣло цѣлата страна прѣди деветъ мѣсеца, възбуждение, извикано отъ циркуляри ти на правителство то по въпросъ тъ за робство то; и нека се попита, постѣпваме ли нии камъ робовладѣлчески ти господарства, относително до избѣгнали ти робе, по точни ти постановления на международно то право? Свършено въ подобно положение бѣха постановени прѣди два мѣсеца Сърбия и Чернагора. Додѣ то дѣйствиета на Европа имъ даваха надежда за възнаграждение на тѣхни ти братя, миръ тъ се подѣржаше. Азъ утвърждавамъ, че като начнаха войната, когато тая надежда окончателно угасна, тии напълно заслужватъ дълбоко, пълно и законно съчувствие на людете и че не са извършили никакво престѣпление. Ако въ 1782 би било неразумно за тринадесетъ тѣхъ американски колонии всякоя отдѣлно да води прѣговори за миръ съ Англия, то точно така неразумно би било отъ страна на Европа да допусне, штото дѣло то на петъ области: Сърбия, Босна, Херцеговина, Черна-гора и България да се гледа друго-яче, а не като петъ части на едно и съшто дѣло.

Има още една опасностъ. Не трѣбова нито да искаме, нито да приемаме нѣкой Иона или козелъ на очищение, нито отъ английска страна нито отъ турска. Нии се нуждаеме нѣ въ промѣна на людие, а въ измѣнение на мѣрки. Нови султани или министри у турци ти, нови консули или посланици въ Турция могатъ, по моето мнѣние, само да ни отвѣрчатъ отъ велики ти практически цѣли, които трѣбова да се иматъ въ видъ. Освѣнъ това, когато се подига разговоръ за промѣна на лица, прѣди всичко възниква въпросъ тъ за министерство то въ Англия, съ политика та и настрояние то на което наши ти посланници и второсте-